

היוצא מזה דבטומא אין לאסור שלא בבית משתה ולמי שאינו רגיל משום דכמעט כל הראשונים מתירין רק הרמב"ם בתשובתו נגד עצמו בהלכותיו. ולא קשה מוטרא דגראי שאסור שהקשה מזה הבית. והוא משום דכיון שלעולם מומרין בעת מלאכתן לשחק הוא כרגיל בכך בשעת שכיבה וקימה שאסור דמיש באיזה זמן הוא הרגילות. אבל ודאי מהראוי לבעל נפש להחמיר כהרמב"ם בתשובתו הבית פסק כותיה אף שראיתו אינה כלום מימ ראוי להחמיר. ובטמא

בספרי על אר"ח סימן עיי"ש. אבל אין למחות יד המקילין מאחר שרמ"א מתיר שלא במשתה ואין יגיליו. וכן הוא הדין לשמוע זמרא דמריא יריי

מותר ללמוד לומר בכלי-שיר. בזה"ז.

בגן, ראשית אמנם כן, אין לפקפק ולהרהר כלל על מה שבג"י יוצאים בזה ביד רמ"א שכבו' מדגיש בשאלתו שזה די נפוץ בימינו אצל מת"ח ובני תורה יר"ש] שפוסק בס"י תק"ס שם דה שלא לנגן בכלי שיר היא רק על מי שרגיל כגון המלכים שעומדים ושוכבים בכלי שיר או

4) כ'א'לפיו (6N 610)

ולענין הלכה נראה דודאי יש מקום להחמיר בכלי שיר גם שלא בשעת משתה, דהרי ז הרמב"ם היא כן, ומ"מ לדינא נקטינן כרמ"א דלא גזרו אלא בכלי שיר בשעת תה, ונראה פשוט דכלי שיר לא בעי דוקא שרואה ושומע את הכלי שיר עצמו, דה"נ יפקדאר המשמיע שירה מקסטה הוה דינם שוה. ומשתה אין הכוונה דוקא משתה ז, אלא כל יחדיו הוה כמשתה ואסור בו כלי שיר

413

על זה ראיתי להשיבו שאני שאלתי פעם את מורי כ"ק מרן אדמו"ר מפאפא זי"ע שאלו הנ"ל (המדובר ה"י בקעמפ שרוב היום ניגן הרמקול ניגונים) והשיב לי שסומכים על הרמ"א (שם) שמביא זי"א דוקא מי שרגיל בהם כגון המלכים שעומדים ושוכבים בכל יומיו" ע"כ. ויפה השיב גם המערכת לכבודו

זא"ה: מלכד ימי הספירה ושלשת השבועות שלפני תשעה באב, האם יש איסור ללכת למסעדות שיש שם מוזיקה חיה מחמת היררי רוח המגדש? ומה הדין בשמיעה לקלטות [recorded music] של מוזיקה תשובה: להלכה נקטינן שהאיסור לשמוע זמר בזמן הזה הוא דוקא אם הוא רגיל בכך, או שהוא עם יין אף שאינו רגיל בכך. ומכאן, שאם נצרך האדם לשמוע קצת מוזיקה כדי לשמח את לבו המדוכא, מותר, אבל לא יפריו בזה אלא כפי צורכו. ולמעשה אין להקל בקלטות יותר מאשר מוזיקה חיה.

5) תהיה אהרן

ב. במסעדה: ללכת למסעדה ששם יש מוזיקה חיה, יהיה אסור ע"פ דין רק כאשר מגישים שם גם יין לשתות. שהאיסור הוא "בשיר לא ישתו יין", וכמ"ש. ונעל כן יש להמנע מלחת הכשר למקומות כאלו שמנגנים במוזיקה חיה יחד עם הגשת יין, כי זה אסור בהחלט. אבל כשלא מגישים יין, אף שמשמיעים שם מוזיקה

6) תהיה אהרן

ואמרת סברא זו להגרי"ש אלישיב

יט"א ואמר שאינו נכון דאדרבה

ויפרקודער יש לנו היום יותר שכלולים ל להיות שזה הוי חמור טפי מכלי שיר, דעתו נוטה להקל משום שכתב הרמ"א, קא מי שרגיל בהם כגון המלכים דהוי ז ושוכבים בכלי שיר אהל מי שאין רגיל ד, וכן יש לנו שיטת הגאונים דמתירים זם דהוי שבח להקב"ה אב"ל בהוללות

עת הגרי"י פישר שליט"א דאסור זוע בטייפרקודער רק לעיתים קרובות ינו ברי"ח) וכן ביאר בדברי הרמ"א זב דדוקא מי שרגיל בהם שאסור ורק זים קרובות דהיינו כגון מר"ח לר"ת, ה לזה מדברי המהרש"ל הנ"ל שכתב

7) תהיה אהרן

הגהה להלכה כתי הרמ"א אר"ח סי' תק"ס סיג זי"ח דוקא זוי שרגיל בהם כגון המלכים שעומדים ושוכבים בכלי שיר או צבית המשחה ע"כ, ודבר פשוט דהא דיון שנתרבו כ"כ הכלי שיר הלז יודע שזה נקרא רגיל בהם כידוע ממנהג המחזיקים כלים אלה, ומכ"ש הפותחים הרדיו בצוקר צעת קיימה בתכנית זמר הצוקר וכיו"צ בערב זבעת סעודה דאיסור גמור הוא ע"פ הלכה.

ולמעשה לצושתינו ולעצמינו כמעט נשכח הלכה פסוקה הזאת, ואין לנו למוד זכות גמור, ומיחו עכ"ז אלו השומעים הכלי שיר—שממשיעים זמר קודש חזמר מלוה לעורר הלבבות, ומכ"ש צעת סעודה חתונה מותר, בצמק שאלין איסור מיוחד לכך כמו צירושלים עי"ה"ק כידוע, או למי למי ששומע לפקח עצונו שי"ל שבגדר מלוה הוא, כאשר כבר כי הגאון מהרש"ג ח"צ סי' קנ"ה — ופשיטא דאין זה נותן היתר ללמוד כלי שיר ולכחיה סתם ע"מ לשורר סתם, וגורם

8) מי יתן והי אשר יתכשר דרל להיזכר מנצתי שמו

זמרת הרדיו, חבל לדאבונינו העולם אינו נחמים כלל בזה ורק חסידים ואנשי מעשה, וראית בני עליי וחס מועטים, ואריכין למשכנוי אנפשי לכתיו ללמד זכות, ומי החיר שארו הדברים הנחמרים צש"י שכל זה אין נוכחין כלל, וזמרת הרדיו עכ"פ יש לסמו על שיעות רש"י ותוס' צגיטין דרק צבית המשחה על יין או שרגיל בכך כלשון הרמ"א כגון המלכיו שעומדים ושוכבים בכלי שיר, וכלשון תוס' גיעו ז ח" ד"ה זמרא, "שמחננג ציותר" וצה"ג מרדכי ריש גיעין דדוקא במשתה בלא חכילה הוא דאסור שכן דרך עכו"ם חבל צמשחה של חכילה מותו ומצח גם צמי"צ להלכה, ומה שבציוא מש"ע ר"י עוד סברה גדולה להחיר—כיון דצעת הגזירה לאסו הזמרה מטעם אצלות לא היכ עדיין הרדיו לא נ הגזירה על הרדיו וכחאי דצ"י צס"י י"ג מוצא צמ"ג ומחל"ש סוס"י ש"א ח"ל כיון דציומיהם דלא כ גנאי לא חסרו חכמים אע"פ שציומינו ליכא גנו מ"מ לא נגזור ונחחדש גזירה חדשה ונשאר צביתר ואין זה דומה למין כלי זמר שיתחדש אע"פ של הי צעת הגזירה דודאי חסור משום דהגזירה היא כל מיני כ"ז, והסברה נותנת דאף כ"ז שיתחדשו בכל חבל הרדיו שאינו רואים כלל המנגן וזה ממרחק נ עפ"י חדשות הטבע מוקרי פנים חדשות ואינו צכ הגזירה, ואף שהיא רק סברה בעלמא ומי שירל להתעקש יכול לדחותה מ"מ סניח יש.